

ชื่อหลักสูตร การสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก
จำนวน ๔๐ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ (ชั้นเรียนวิชาชีพ)
สำนักงาน กศน.จังหวัดมหาสารคาม

ความเป็นมา

หัตถกรรมเครื่องจักสานเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนที่สำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตตั้งแต่อดีต มาจนถึงปัจจุบัน เป็นตัวอย่างหนึ่ง que แสดงให้เห็นภูมิปัญญาอันเฉลียวฉลาดของคนในท้องถิ่น ที่ใช้ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชนมาประยุกต์ทำเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีประโยชน์ในการดำรงชีวิต จะเห็นได้ว่าหัตถกรรม เครื่องจักสานมีมานานแล้วและได้มีการพัฒนามาตลอดเวลาโดยอาศัยการถ่ายทอดความรู้จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง สะท้อนให้เห็นการเรียนรู้ ความรู้ที่สะสมที่สืบทอดกันมาจากอดีตมาถึงปัจจุบันหรือที่เรียกกันว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนั้นกระบวนการถ่ายทอดความรู้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทาภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นคงอยู่ต่อเนื่องและยั่งยืน งานจักสานเส้นพลาสติก คือ งานศิลปะอย่างหนึ่ง เพราะจะต้องสร้างสรรค์งานที่ออกมาจากจิตใจที่รักในงาน จักสาน จรรโลงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมในท้องถิ่น มีความพยายาม ความฉลาดหลักแหลมประยุกต์ พัฒนารูปแบบให้ ดีขึ้น เป็นภาชนะใช้สอย มีสีสันสวยงาม คงทน มีความน่าสนใจ เหมาะสาหรับนำไปใช้สอยและเป็นของฝาก สามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพ ของทรัพยากรธรรมชาติ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตและศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
๒. เน้นการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง และยั่งยืนในอาชีพ
๓. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเลือกประเภทของเส้นพลาสติกมาใช้ในการจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการจักสาน เป็นความรู้ในการสร้างเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมได้
๓. เพื่อให้ผู้เรียนได้นำวัสดุที่อยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนทั่วไป

- ๑ ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียน จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

๑. ภาคทฤษฎี จำนวน ๑๐ ชั่วโมง
๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน ๓๐ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ
  - ๑.๑ ความสำคัญในการประกอบอาชีพ
  - ๑.๒ แนวโน้มความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ
  - ๑.๓ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
๒. ทักษะพัฒนาอาชีพ
  - ๒.๑ การเตรียมเส้นพลาสติกเพื่อจักสาน
  - ๒.๒ รูปทรง/ลวดลายผลิตภัณฑ์ของงานจักสานเส้นพลาสติก
    - ๑) การสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกเบื้องต้น
    - ๒) การสานตะกร้าขอบไม้ใส่ลวด
    - ๓) การสานตะกร้าขอบลวดสีเหลี่ยม - ทรงกลม
    - ๔) การสานกระเป๋าแฟชั่นแบบถัก
๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ
  - ๓.๑ การคิดราคาต้นทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน
  - ๓.๒ การขายและการส่งเสริมการขาย
๔. โครงการประกอบอาชีพ
  - ๔.๑ ความสำคัญของโครงการอาชีพ
  - ๔.๒ ประโยชน์ของโครงการอาชีพการ
  - ๔.๓ องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ
  - ๔.๔ การเขียนโครงการอาชีพ
  - ๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ

วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. วิทยากรอธิบายพร้อม นำเสนอเอกสาร สื่อ เรื่อง ความสำคัญในการประกอบอาชีพ และแนวโน้มความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพจักสาน
๒. ผู้เรียนศึกษาและหาข้อมูล แหล่งเรียนรู้ การประกอบอาชีพจักสาน
๓. วิทยากรอธิบายและสาธิตวิธีการเลือกเส้น และลวดลายของเส้นพลาสติก
๔. นำเสนอรูปทรง รูปแบบในการจักสานและ การเลือกรูปแบบที่เหมาะสม สำหรับงานจัก สาน
๕. วิทยากรอธิบาย สาธิต และให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง วิทยากรตรวจสอบและ แนะนำเพิ่มเติม
๖. วิทยากรอธิบายการคำนวณ ในการทำผลิตภัณฑ์ คำนวณ ต้นทุน ค่าแรง ในแต่ละชิ้นงาน และอธิบายวิธีกำหนดราคา ขาย ชั่วโมง
๗. ปฏิบัติผู้เรียนฝึกคำนวณต้นทุน ค่าแรงในการทำผลิตภัณฑ์ในแต่ละชิ้นงาน และฝึกกำหนด ราคาจำหน่ายโดยให้สอดคล้อง กับราคาตามท้องตลาด

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่องความรู้การทอเสื่อกก
๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น, สื่อบุคคล, วิทยากรผู้ชำนาญด้านการทอเสื่อกก
๓. เนื้อหาวิชาการทอเสื่อกก
๔. ใบความรู้เรื่องการทอเสื่อกก
๕. พบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๖. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง

ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีผลงานที่ได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
๓. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

การเทียบโอน

หลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้แล้ว สามารถนำผลการเรียนมาเทียบ โอนกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพที่ สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นได้

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.	ช่องทางการประกอบอาชีพ	<p>๑.๑ อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกได้</p> <p>๑.๒ อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าเส้นพลาสติก ได้แก่ การวางแผน และการบริหารจัดการ การหาแหล่งเงินทุน ความต้องการของตลาด และการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ได้</p> <p>๑.๓ สามารถจัดหาแหล่งเรียนรู้ได้</p> <p>๑.๔ สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้</p>	<p>๑.๑ ความสำคัญในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก</p> <p>๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก</p> <p>๑.๒.๑ การวางแผนและการบริหารจัดการ</p> <p>๑.๒.๒ แหล่งเงินทุนและการจัดหาเงินทุน</p> <p>๑.๒.๓ ความต้องการของตลาด</p> <p>๑.๒.๔ ช่องทางการจัดจำหน่าย</p> <p>๑.๓ ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ และเครือข่าย ที่เกี่ยวข้องของเครือข่ายกลุ่ม การสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก</p>	<p>๑.๑ ศึกษาข้อมูลจาก เอกสาร สื่อต่างๆ สถานประกอบการสื่อของจริง ภูมิปัญญาในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ ในชุมชน</p> <p>๑.๒ วิเคราะห์อาชีพ จากข้อมูลต่างๆ</p> <p>๑.๓ ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตัดสินใจเลือก</p>	๓	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒.	ทักษะการประกอบอาชีพ	<p>๒.๑ อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำตะกร้าจากเส้นพลาสติกได้</p> <p>๒.๒ สามารถเตรียมวัสดุในการทำตะกร้าจากเส้นพลาสติกได้</p> <p>๒.๓ สามารถออกแบบลวดลายตะกร้าได้</p> <p>๒.๔ เข้าใจขั้นตอนในการทำตะกร้าจากเส้นพลาสติก และสามารถทำการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกในทุกขั้นตอนการสาน การขึ้นโครงตะกร้า การสานตะกร้า การตัดเย็บและการเก็บลายละเอียดการตกแต่ง ตะกร้าให้สวยงาม</p> <p>๒.๕ สามารถประยุกต์ เป็นตะกร้าแบบต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสม</p>	<p>๒.๑ ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก</p> <p>๒.๒ การเตรียมวัสดุการสานตะกร้าเส้นพลาสติก</p> <p>๒.๓ การออกแบบลายตะกร้า ๒.๔ ขั้นตอนในทำตะกร้า จากการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก ๒.๔.๑ การสานตะกร้า เส้นพลาสติก</p> <p>๒.๔.๒ การขึ้นโครงตะกร้า ๒.๔.๓ การสานตะกร้า</p> <p>๒.๔.๔ การตัดเย็บและ การเก็บลายละเอียด</p> <p>๒.๔.๕ การตกแต่งตะกร้าให้สวยงาม</p> <p>๒.๕ รูปแบบการขาย เป็นตะกร้าแบบต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสม</p>	<p>๑.๑ วิทยากรอธิบายให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสานตะกร้าเส้นพลาสติก การเตรียมวัสดุในการทำตะกร้าจากเส้นพลาสติก</p> <p>๑.๒ วิทยากรอธิบายให้ความรู้และฝึกปฏิบัติในการสานตะกร้าเส้นพลาสติก การขึ้นโครงตะกร้า</p> <p>๑.๓ การสานตะกร้า การตัดเย็บและการเก็บลายละเอียด</p> <p>๑.๔ วิทยากรอธิบาย ให้ความรู้และให้ผู้เรียน ฝึกปฏิบัติประยุกต์รูปแบบตะกร้าแบบ ต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสม</p>	๓	๓๐

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓.	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก	๓.๑ สามารถบริหารจัดการอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกได้ ๓.๒ จัดการการตลาดการประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย และบริการได้	๓.๑ การบริหารจัดการอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก ๓.๑.๑ การดูแลรักษาคุณภาพของตะกร้าจากเส้นพลาสติก ๓.๑.๒ การลดต้นทุน ในการผลิตการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก ๓.๑.๓ การเพิ่มมูลค่าสินค้าการออกแบบการประยุกต์ใช้ ๓.๒ จัดการการตลาด การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย และการบริการ ๓.๓ สามารถจัดการความเสี่ยงในการประกอบอาชีพ	๑.๑ ผู้เรียนนำเสนอผลการฝึกปฏิบัติ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่ม วิทยากรให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ๑.๒ นำเสนอวิธีการเปิดร้านค้าออนไลน์ E-commerce บอกถึงความสำคัญ และประโยชน์ของการประชาสัมพันธ์ เรียนรู้วิธีการช่องทางการจำหน่าย และกลุ่มผู้เข้าถึงสินค้า	๒	-
	๔. โครงการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก	๔.๑ บอกความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพได้ ๔.๒ บอกองค์ประกอบของโครงการได้ ๔.๓ บอกประโยชน์ของโครงการได้ ๔.๔ ดำเนินการวัดและประเมินผล	๔.๑ ความสำคัญของโครงการอาชีพ ๔.๒ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ ๔.๓ องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ ๔.๔ การเขียนโครงการอาชีพ ๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ	๔.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ ๔.๒ ดำเนินการวัดและประเมินผล	๒	-
รวม					๑๐	๓๐